

СТОЛИЧНА ОБЩИНА - РАЙОН "ВЪЗРАЖДАНЕ"

гр. СОФИЯ 1303, бул. "Ал.Стамболийски", №62 тел.9814364, ф. 9870794

Утвърждавам:
САВИНА САВОВА
Кмет на Столична община
Район „Възраждане“

**ПЛАН
ЗА
ДЕЙСТВИЕ ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ
СТОЛИЧНА ОБЩИНА – РАЙОН „ВЪЗРАЖДАНЕ“**

2014г.

Основание за разработване на плана

Планът за управление на риска при земетресение на територията на СО район "ВЪРЖАНЕ" при бедствия е съобразен с Решението на Министърски съвет за изпълнение на Националната програма за защита при бедствия, Наредбата за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия, Инструкция № 13-2401 от 16 септември 2011 г. за химическа, биологическа и радиационна защита при инциденти и аварии, свързани с опасни вещества и материали, Инструкция № 13-2695 от 18 октомври 2011 г. за реда за осъществяване на оперативна защита при наводнения, Закона за водите и се изготвя в изпълнение с чл. 6, т. 6, чл. 9 и чл. 65, ал. 1, т. 2 от Закона за защита при бедствия.

Цел на плана

Обединяване съместните усилия на органите на държавната власт, останалите държавни и контролни органи, Столичната община, районната администрация, юридически и физически лица е извършването на анализи и оценки за риска от възникване на земетресение на територията на района и наделзяване на превантивни мерки за намаляване на неблагоприятните последици в резултат от бедствието и осъществяване на защитни, спасителни и ликвидационни мероприятия на територията на района.

Основни задачи:

анализиране на възможните земетресения и прогнозиране на последиците от тях;

- наделзяване на мерки за предотвратяване или намаляване на последиците от земетресения;
- предвиждане на мерки за защита на населението;
- разпределение на задълженията и отговорните органи за изпълнение на предвидените мерки;
- осигуряване на средствата и ресурсите, предвидени за ликвидиране на последиците от земетресения;
- определяне на начина на взаимодействие между органите на изпълнителната власт;
- определяне на реда за навременното уведомяване на органите на изпълнителната власт и населението при заплаха или възникване на земетресение.

Връзка с други планове

Плана за управление на риска при земетресение на територията на район "ВЪРЖАНЕ" е неразделна част от Плана за защита на населението на района при бедствия. Той е разработен на основание чл. 9 от Закона за защита при бедствия, като специфична опасност за територията на район "ВЪРЖАНЕ".

Въвеждане на плана в действие

Планът за управление на риска при земетресение на територията на район "ВЪРЖАНЕ" ще бъде за координация и взаимодействие при обявяване на бедствено положение на територията Столицата.

1. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА РИСКА ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ.

Природните и технически фактори могат да предизвикат промяна на установеното състояние на живот и да засегнат населението, околната среда и материалните ценности на района. Статистиката за последното десетилетие показва увеличаване броя, а в повечето случаи и интензивността на опасните природни явления, които имат негативни последици за територията на Столицата, като за някои от тях се характеризират с висок риск, като например земетресенията.

Разрушителният ефект от земетресенията се дължи на процесите, протичащи на земната повърхност в района на епицентъра. Земетресението е комплексна катастрофа. Освен преходите поражения-разрушения и изменения в релефа, не по-малко са и вторичните отрицателни ефекти, съпътстващи земния тряс или получени като негово следствие. Това са: пожари и взривове, вследствие повреди в електроразхранващи и газозахранващи инсталации; наводнения, вследствие на огромни водни вълни-от разрушаване на язовирни стени и други хидротехнически съоръжения; епидемии, причинени от нарушения във водоснабдяването и канализацията; радиационна опасност при разрушаване в ядрено-енергетични обекти и др.

Територията на България е характерна с висока сеизмична активност и е сред класифицираните като "втори ранг земетръсно-опасни участъци" по Земята. Тази територия попада под въздействието както на вътрешни, така и на външни за страната сеизмични райони с очакван магнитуд до 8 по Рихтер и интензивност от 9-та и по-висока степен по скалата на Медведев - Шпонхорер - Карник.

Столична община в това число район "ВЪРЖАЖДАНЕ" попада в Средноторски сеизмичен район:- състои се от Софийска зона (максимален очакван магнитуд 6.5 - 7, интензивност около 9-та степен), Маришка зона (максимален магнитуд 7.5, интензивност до 10-та степен), Тунджанска зона (магнитуд до 6, интензивност в епицентъра до 9-та степен) и Подбалканска зона (магнитуд до 7.5 и епицентрална интензивност - между 8-ма и 9-та степен);

При разрушително земетресение от висока степен се очаква нарушаване на комунално-енергийната и съобщителна система на Столицата. Възможни са взривове, пожари и в различна степен на разрушения на около 30-35% от жилищните сгради и промишлените обекти и хидросъоръженията, в засегнатия район.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Земетресенията предизвикват внезапно освобождаване на енергия в земната кора, при което за кратко време се генерират сеизмични вълни.

Земетресенията възникват в земните ядра при бързото освобождаване енергия. Обемът, където се освобождава енергията, се нарича земетръсно огнище. В земетръсното огнище настъпва разрушение на земната кора по една основна равнина на разкъсване, в резултат на което се формира земетръсния разлом. Образуването на разлом е типично за тектонските земетресения и при плитки земетресения разлом се наблюдава на земната повърхност. Неговата дълбочина може да достигне до 700 км. От земетръсното огнище се разпространяват различни по скорост земетръсни вълни, които разтърсват земната повърхност и се възприемат като трусове. Колкото по-голяма енергия се освобождава, толкова те са по-силни. Сеизмичните вълни са еластични вълни, които в реалната земна среда се разпространяват във вид на трептения. По характера на движението вълните се делят на:

- надлъжни / означавани са с буква P - от prima - първа /. В надлъжната вълна движението е по посоката на разпространение на сеизмичния лъч. От тях настъпва редуващо разпресяване и разтягане на земната кора. Скоростта на надлъжните вълни е най-голяма - от 5 до 13 км / сек., поради което те най-рано се регистрират от сейсмографите и първи се усещат от хората;
- напречни / означавани са с буква S - от sekonda - втора / движението на земните частици е по посока, перпендикулярна на лъча. При тях се предизвиква зминоподобно отъване на средата. Скоростта на напречните вълни е от 3,5 до 7,5 км / сек. ;
- повърхностни / означавани с L - от long - дълги / елиптически движения на средата /

Повърхностните вълни са най - бавни и имат скорост до 3,5 км/сек.

Параметри на земетресението:

Хипоцентр - началната точка на земетресението / дава се чрез географски координати /. От нея започва разпаянето на пукнатината;

Епицентр - проекцията на хипоцентра на земната повърхност / дава се чрез географски координати / т.е. точката, лежаща на земната повърхност над хипоцентра;

Магнитуд - марка на силата на земетресението. Думата магнитуд произлиза от латинската дума "magnitudo", което означава величина.

Макросейсмична интензивност - марка за земното движение, на конкретното място, базирана на ефектите върху хората, сградите и съоръженията и при много силни земетресения върху релефа.

Период на повторяемост - средния интервал от време между две подобни събития на дадено място / или област/, например земетресения на дълги магнитуд, земни движения на дълги периоди на повторяемост - средния интервал от време между две подобни събития на дадено място / или област/, например земетресения на дълги магнитуд, земни движения на дълги периоди на повторяемост и др. Дължина върху периода на повторяемост е вероятността за поява на разпукаността.

Обикновено земетресенията са съпроводени с бучене и светене.

Бученето представлява звук с ниска честота, близка до долната граница на чувствителност на човешкото ухо. По някога този звук прилича на гръм или канонада от далечни оръдия или на шум на тежка транспорт. То възниква непосредствено при преминаване на еластичните вълни от земта във въздуха. Обикновено сейсмичното бучене се чува малко преди да се усети първият трясък. При някои земетресения / с магнитуд над 6,0 / предадената сейсмична енергия във въздуха е толкова голяма, че може да бъде чул звук на няколко километра от огнището. / Вранча - 1977г. /

Светенето се наблюдава във въздуха, близо до земната повърхност, най-вече над някои части в епентралната област, малко преди, през време и след трясък. При земетресение над 6,0 сейсмичното сияние може да се види на разстояние до 300 - 400 км. от епицентъра.

Причина за земетресенията са и вулканичните изригвания. Такива земетресения се проявяват само около самите вулкани.

СЕЙСМИЧНА ОПАСНОСТ И СЕЙСМИЧЕН РИСК

Сейсмична опасност / сейсмичен hazard /

Максималните очаквани земни движения за дадена точка / място / в следствие на земетресение за даден период от време;

Изразя се чрез максимално ускорение / скорост, преместване / макро - сейсмична интензивност и др.;

Зависи от разпределението на земетресенията около разпуканата точка, магнитудите и периодите на повторяемост на земетресенията, конкретните инженерно-геоложки условия, затихването на земните движения с разстоянието;

Природна даденост, която не може да бъде контролирана от човека; Представа се чрез карти с очакваните сейсмични въздействия за различен период на повторяемост (или годишна вероятност за случване).

Сейсмичен риск

Очакваните загуби / жертви, ранени, разрушения в сградния фонд и др. / в следствие на сейсмична опасност;

Няма риск, дори в райони с висока сейсмична опасност, ако там няма хора, сгради, съоръжения и други стопански обекти, които могат да бъдат засегнати от земетресение.

Сейсмичният риск може да бъде управляван.

Сейсмичност на България

Територията на Р. България спада към опасните земетресни зони на земта. Въз основа на сейсмологични и тектонски критерии територията на страната е разделена на три основни сейсмични района:

1. Рило - Родопски - зона Струма и зона Родопи;

2. Северозточен - зона Видин, зона Горна Оряховица и зона Шабла;

3. Средногорски - зона София, зона Марица и зона Ямбол.

Наличната сейсмологична информация показва, че през изминалите столетия и в трите района са генерирани силни $M > 7$ / корови земетресения.

Територията на Столична община попада в Средногорски район. Съгласно проведеното изследване "Строеж и геодинамика на Софийската котловина и сейсмично микрорайониране на София". Най - опасни в сейсмично отношение са три зони от територията на общината:

1. Северна - обхваща селата Мрамор, Мирвяне и Доброславци с магнитуд от 8

2. Централна - кварталите "Овча Купел", "Княжево" и "Бояна";

3. Изкърска - обхваща селата Чепинци, Лесново и кв. "Браждобна" с магнитуд от 8

8 по скалата на Рихтер.

Земетресението се характеризира с:

- Сравнително дълъг период на повтаряемост на силните земетресения;

- Не е установена пикичност;

- Кратко трайност;

- Засяга големи площи;

- Изключително многообразни, неопределениности заложени в самото явление;

- Изключително негативни директни последиствия; -Голяма вероятност за вторични последиствия;

- Дори и слаби до умерено силни земетресения могат да доведат до кризи;

- Сломният от последиствията избулгива с времето;

- Невъзможност за организирана реакция по време на бедствието;

- Голям обем на ЧЗВР за кратко време;

- Дълъг възстановителен период.

Наблюдява се тенденция за увеличаване на шестите от земетресенията поради:

1. Големи ръст на човешките и материални ресурси в земетръсните райони, които са

много благоприятни в климатично отношение;

2. Очевидното подценяване на реалната земетръсна опасност, водещо до принижаване и

даже елиминиране на противоземетръсните мерки, предпоставяйки достатъчно ефективни решения за

3. Настоящите възможности на науката да предпази достатъчно ефективно решения за намаляване на последиствията от земетресенията и прогнозирането им .

Характерни са няколко степени за територията на Столична община-район „ВЪЗРАЖДАНИЕ“:

дървените къщи получават следните разрушения: част от зданията се срутват, падат

стени. Много от сградите с носеща конструкция, панелни конструкции и тухлени сгради

напълно се разрушават, а всички селски постройки от кирпич и камък са разрушени до

основи. Възникват сериозни повреди в бентовете, насипите, взорвите, както и тежки повреди

на мостовете.

XII степен Унищожавашо. Възникват обширни промени по земната повърхност, широки

пропели и пукнатини. Многобройни земни и скални маси се срутват. Тежки повреди се

получават и в най-добре конструираните здания.

XIII степен Променишо земния пейзаж. Всички сгради са унищожени. Повърхността на

земята претърпява дълбоки преобразовани. Образува се водопади, реки те променят

направленията си.

Направените изследвания показват, че тяхното проявление ще доведе до сериозни поражения

на инфраструктурата а именно:

-нарушаване на жизнено важни системи за управление и нормално функциониране на обекти

от националното стопанство;

-част от сградния фонд / над 20 - 30 % / ще получи пълни или силни разрушения, а останалата

- частични или слаби;

- човешки жертви, затрупани хора, хора нужаещи се от извличане и спасяване;

- Голяма част от населението / около 10% от изследвания / ще остане без подслон и ще се

нуждае от настаняване и всеотранно осигуряване;

- ще бъде нарушена системата за електроснабдяване на населението. Ще се разрушат хидротехническите съоръжения за водоснабдяване, като помпени и пречиствателни станции, тръбопроводи и водонапорни кули;

- в голяма част от промишлените предприятия е възможно да възникнат взривове, пожари и огнища на заразяване с промишлени отровни вещества /МК "Кремиковци", "Софарма", "Сердика - Данон", "София - мед", "Астера", "Лакпром" и др.;

- нарушено движение на МПС и изградените съоръжения на инженерната инфраструктура - метро станции, мостове, настизи, подлез, тунели, ж. п. линии и др.;

- ще се наруши общителната система;

- създаване на сложна пожарна обстановка. Нараства вероятността от взривове и пожари в съоръженията и обектите пренасящи, съхраняващи и работещи с природен газ, газ бутан-пропан и др. нефтопродукти;

- поради нарушаване на технологичните процеси в много промишлени обекти е възможно да възникнат взривове, а в други замърсяване с промишлени отрови;

- възможно е възникването на епидемии, психически стрес и паника сред населението;

- значителни загуби ще понесе животновъдството. Ще възникне голям обем от ветеринарно-санитарни работи и екарисажни работи и клане на животни по необходимост.

Ще се създаде тежка обстановка в района.

Сеизмични скали

Това са т.н. скали на интензивността. Първата скала е създадена през 1883 г. едновременно от Роси в Италия и Форел в Швейцария. Роси и Форел групирал сеизмичните ефекти в 10 степени, като първата степен се отнасяла за най-слабо усетено земетресение. През 1902 г. италианският геолог Джузепе Меркали създад подобрена скала от 10 степени. През 1923 г. Зиберт, немски сеизмолог, публикувал разширена и по-детайлна скала, която се базирала на старата скала - Меркали - Канкали.

Зиберт прави допълнения според характера на поведението и разрушението на сградите. Така създадена, скалата е приета под наименованието Меркали-Канкали-Зиберт. Тя е 12 - степенна. През 1931 г. в САЩ се предлага една модифицирана версия на старата скала, развита от Меркали-Канкали-Зиберт. Наречена е "Модифицирана Меркали 1931" / MM-1931 / и е 12 степенна скала на интензивност, с която и днес работят в САЩ.

В Япония работят с предложената през 1900 г. 7-степенна сеизмична скала от японският сеизмолог Омори. На всяка степен от скалата на Омори отговаря определена стойност на максимално ускорение на почвата.

През 1952 г. Медвелев разработва нов вариант на 12 - степенната скала на РСФСР / Свевския съюз /. Скалата на земетресението в степени се оценява в зависимост от големината на максималното преместване на махало със собствен период на трептене 0,25 сек. По нататък тази скала се усъвършенства с участието на двамата сеизмолози Шпонхойер от ГДР / Ф. Р. Германия / и Карник от Чехословакия / Чехия /. През 1964 г. така развита нова сеизмична скала / МШК-64 / се приема от социалистическите страни и оттогава се използва за определяне интензивността на земетресението. Овсен приетата 12 степенна скала на Медвелев - Шпонхойер - Карник / МШК / съществува и Европейска макросеизмична скала / EMS 98 /.

Общи изводи от анализа и оценката при земетресение

>> При възникване на земетресение с магнитуд 7 - 8 степен по скалата ще се създаде сложна обстановка на територията на района;

>> Силите и средствата от Единната спасителна система, ведомствата на Столична община и др. сили и средства, предвидени за провеждане на ЧНАВР ще са най-вероятно с големи загуби;

✓ Значителни човешки загуби;

>> В по-голямата си част В и К и Енергийната мрежа ще бъдат значително разрушени;

>> Невъзможност за използване на част от пътната мрежа / затрупани улици.

пътща, булеварди и др. обекти /; √ Ще възникнат масови градежи пожари, вследствие на които ще се образуват и вторични огнища на поражение.

Оценка на риска от земетресения

Оценката на риска има две нива: - Средногодишен риск - оценява се на базата на оценката на сеизмичния hazard / опасност /; - Оценка на последиците от силни земетресения / конкретен сценарий - даден магнитут и местоположение /.

И за двете нива, сеизмичния риск се оценява на основата на физическото, икономическото и социалното въздействие върху всички елементи на социално-икономическата система / сгради, население, икономика, подземна и надземна инфраструктура / . Необходимо е да се вземат в предвид и възможните последици от вторичните ефекти.

Има изготвена вероятностна оценка на очаквани въздействия с период на повтаряемост 1 000 г. за Софийски регион.

Основни стратегии за намаляване на сеизмичния риск

Създаването на адекватни карти за сеизмичната опасност е първата стъпка за намаляване на риска. Необходимо е съставянето на нови карти на сеизмичната опасност в съответствие с Европейските изисквания;

Строителство, съобразено със сеизмичната опасност - антисеизмично строителство, което ще доведе до намаляване на човешките и икономическите загуби;

Работотка на сценарии за последиците от силни земетресения за всички урбанизирани територии - установяване на най-уязвимите места и допълнителни мерки при необходимост;

Повишаване готовността за посрещане последиците от силни земетресения - превантивни мерки, обучение на населението, адекватно планиране на спасителните дейности и др.;

- **Системи за ранно предупреждение;**

Ефективно гражданско-строително планиране, съобразено с природните особености и наличното устройство на населеното място;

Ефективна система за застраховане - собствеността е не само право, но и задължение;

Активно взаимодействие между науката, застраховането и държавните и други ръководни органи от всички нива на управлението на страната;

2. МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ ИЛИ НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ

За предотвратяване или намаляване на неблагоприятните последици от сеизмично въздействие се предприемат следните превантивни мерки:

а. изследване, анализ и оценка на сеизмичния риск за територията на район "ВЪЗРАЖДАНИЕ";

б. картографиране и класификация на потенциално опасните обекти (ПОО);

в. техническата паспортизация на строежите в срок, с акцентирание върху степенята на сеизмична осигуреност, вкл. и за недвижимите културни ценности от национално значение и от листата на ЮНЕСКО за световното природно и културно наследство на територията на страната;

г. предприемане на геозащитни и брелоукрепителни мероприятия;

д. упражняване на строг контрол за стриктно спазване на съответната действаща нормативна уредба при териториално-строителното планиране, инвестиционното проектиране и изпълнението и експлоатацията на строежите;

е. въвеждане на нови норми за проектиране и строителство в сеизмични райони, съобразени с европейското законодателство (ЕС8). До приемането им при проектиране на нови и СМР в съществуващи строежи - стриктно

спазване на принципите и изискванията в Наредба № 1/2003г. на МРРБ и Наредба № 2 от 23.07.2007 г. за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони, (изд. от Министър на регионалното развитие и благоустройството, обн., ДВ, бр. 68 от 21.08.2007 г.);

ж. усилване на амортизираните осигурени и на неосигурените на seizmични въздействия сгради и съоръжения в т.ч. и на недвижките културни ценности;

з. разработка на сценарии за последствията от силни земетресения, с цел установяване на най-уязвимите места и допълнителни мерки при необходимост;

и. курс на обучение и тренировки за правилно поведение преди, по време и след силни земетресения във всички степени на образаване;

к. обучение и практическа подготовка на териториалните органи на изпълнителната власт, силите за реагиране и населението.

3.МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО.

Столичната администрация и тази на район „ВЪРБАЖДАНЕ“ планират и провеждат мерки за защита на населението при земетресение във взаимодествие с другите органи на изпълнителната власт като организират и координират:

◆◆◆ Своевременното прогнозиране характера и последствията от земетресение на територията на Столична община;

◆ Непрекъснато поддържане и актуализиране на Плана за защита на населението на района при бедствия и Плана за управление на риска при земетресение;

◆ Провеждане на мероприятия за усвояване на плана по части и цялостно;

◆ Провеждане и изпълнение на неотложни мерки за намаляване на въздействието при възникване на земетресение;

◆ Поддържане непрекъснато дежурство;

◆ Оповестява и информира населението за възникналото земетресение и предприеманите мерки за неговото овладяване;

◆ Формиране и осигуряване участието на органите за управление при земетресение и сили за реагиране и провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи във възникналите огнища на поражения (заразяване) на територията на район „ВЪРБАЖДАНЕ“;

◆ Планиране и създаване на организация за действие и взаимодействие между органите за управление и силите за провеждане на мероприятия по защитата на населението и извършване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;

◆ Подпомагане на органите на местното самоуправление за осигуряване и поддържане в добро състояние на общинските и местните пътища;

◆ Защита на водопитовните, поддържане на готовност при недостиг на питйна вода за осигуряване на допълнителни пунктове за снабдяване с вода и включване във водоснабдителната система на допълнителни водозточници;

◆ Координиране участието на дружества със строително-монтажна и пръностроителна дейност във възстановителните работи и по осигуряването и поддържане на пътища.

◆ Планиране и организиране на експертни и проектантски екипи за участие в работата по планиране на защитата и инженерното осигуряване на спасителните и аварийните дейности;

◆◆◆ Координиране действията на медицинските екипи за оказване на медицинска помощ при спешни състояния на пострадалите, и оказване на първа психологична помощ на пострадали и на спасителните екипи;

◆ Координиране на действията на екипите провеждащи спасителни и възстановителни дейности за недопускане, овладяване и ликвидиране на екологични инциденти;

◆ Координиране на операции по издирване и спасяване на пострадали вследствие на възникнало земетресение;

◆ Координиране действията за временно извждане (евакуация) и наставяване на пострадалото население;

- ◆ Предоставяне на индивидуални средства за защита;
- ◆ Организиране на извършване на неотложни аварийно-възстановителни работи в огнището на поражение и на територията на района;
- ◆ При предприемане на мерки за ограничаване на разпространението и ликвидиране на възникнали епидемични взривове, епидемии и эпизоотии от заразни и паразитни болести в огнище на поражение и на територията на район "ВЪРЖАНЕ" вледствие от земетресение.

4. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА И ОТГОВОРНИТЕ ОРГАНИ И ЛИЦА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДВИДЕНИТЕ МЕРКИ.

4.1. Председателя на РСС:

- организира и ръководи провеждането на учебни сборове, тренировки, учения и други мероприятия за повишаване на подготовката на ръководния състав и на органите за управление по дейностите и защита на населението;
- информира за важни решения висшестоящите държавни органи, свързани с повишаване на защита на населението;
- организира и ръководи защита при земетресение на територията на района;
- организира, координира и провежда превантивни мерки за недопускането или намалването на последиците от земетресение;
- осъществява съевременното оповестяване и информиране на населението за възникнало земетресение;
- планира в проекта на районния бюджет финансови средства за осигуряване на дейностите по плана за защита при бедствия в района, както и резерв за неотложни и непредвидени разходи, свързани със защитата на населението;
- При възникване на земетресение на територията на района:
  - координира спасителните и неотложни аварийно-възстановителни работи;
  - може да създаде щаб за координиране на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;
  - извършва обмен на информация с областта и МВР;
  - може да привлича юридически и физически лица за предоставяне на лична или материална помощ в съответствие с възможностите им;
  - може да включва в дейностите по защитата и създадените доброволни формирования;
  - може да поиска съдействие от Столична община;
  - организира и координира временното извеклане и предоставя неотложна помощ на пострадали лица;
  - организира и координира предоставянето на възстановителна помощ на населението при бедствия;
  - организира и контролира извършването на неотложни възстановителни работи при бедствия.

4.2. Заместник председателя на РСС.

- подпомога председателя в организиране работата на съвета при изпълнение на текущите си задачи и го замества при необходимост;
- отговаря за изпълнението на мероприятията по организацията, поддържането в готовност и усъвършенстването на системата за оповестяване и управление;
- контролира организацията по носенето на дежурство в района и общинските търговски дружества.
- осъществява организацията и взаимодействието на ръководството на район "ВЪРЖАНЕ" с останалите ведомства на територията на района по опазване на обществената ред и сигурността на гражданите при военно положение, бедствия, терористични действия и недопускане на мародерство;
- да съдейства за подготовката и работата на ШКВ и щабовете в районите, при провеждане на мероприятията по защита на населението;

- подпомогата Председателя на РСС при подготовката и вземането на решение за провеждане на спасителни и неотложни аварийно - възстановителни работи при възникване на земетресение;
- оказва съдействие за привeckане в изпълнение на всички указания, разпоредения и заповеди на Председателя на РСС;
- контролира и докладва за сръчното и качествено изпълнение на разпореденията и заповедите на Председателя на РСС;
- контролира отблиз и ръководи работата на РСС при изпълнение на задачите и мероприятия по защита;
- подготвя / с помощта на специалистите / всички справочни данни и информации, необходими за Председателя на РСС;
- осъществява ръководството и упражнява контрол и помощ при подготовката на административните органи и организирането на спасителните и неотложните аварийно-възстановителни работи при земетресение;
- упражнява контрол върху стопанисването на защитните срържения и ПРУ на територията на районите и поддръжането в постоянна готовност на колективните и индивидуалните средства за защита в района обектите, независимо от ведомствената им принадлежност.

4.3. Секретаря на РСС

- отговаря за организацията и носенето на дежурство в района и за поддръжането в постоянна готовност на военновременната система за оповестяване и управление на района и търговските дружества;
- организира подготовката и провеждането на учебно-методическите сборове, тренировки, ситуационни игри и учения, както и на проверките за оказване на методическо ръководство, помощ и контрол на районите и търговските дружества и подпомогата Председателя и неговия заместник за тяхното провеждане;
- организира провеждането на заседанията на РСС, оформя протоколите и свекда взетите решения, осъществява контрол за тяхното изпълнение и информира за това периодично Председателя и зам.-председателя на РСС;
- организира оповестяването на членовете на РСС, и населението;
- планира и организира работата на РСС;
- отлага разпоредения по указания на Председателя на РСС;
- отчита изпълнението на задачите;
- организира събирането на информацията за възникналите в района бедствия, аварии и катастрофи, нейното обработване и своевременно предоставяне на Председателя на РСС;
- анализира възникналото земетресение и аварии в ПОВ и местата от критичната инфраструктура на територията на района или в близост до тях и предлага мерки за защита на личния състав, материалните ценности и населението;
- поддръжка в готовност за използване колективните и индивидуални средства за защита на служителите и населението на района и организира своевременно им предоставяне;
- съвместно с дирекция "Здравеопазване" осигурява необходимите медикаменти и инвентар за окомплектоване на групата за спасителна работа;
- участва в организирането и координирането на временното извекдане на пострадалото население при земетресение;
- разработва Плана за защита на населението на района при бедствия, част I. Плана за управление на риска при земетресение и останалите планиращи документи;
- планира финансовите средства за осигуряване на дейностите съгласно Плана за защита при бедствия на населението на района и част I. Плана за управление на риска при земетресение;

4.4. Представителите на Столичната дирекция на МВР

- информира Председателя на РСС за изменението на оперативната обстановка и за взетите мерки и иска съдействието от него по отношение осигуряване на сигурността;

обществения ред, противопожарната охрана и спасяване на населението и имуществото на гражданите;

- предлага мерки за съвместната работа и взаимодействието между СДВР и районната администрация за организиране дейността по преодоляване, овладяване и предотвратяване на действията от преднамерена човешка дейност, стопанската и криминалната престъпност, с безредиците и с разпространителите на слухове против нормализирането на живота и дейността на гражданите;

- осъществяват допълнителни мерки и въвеждането на сили и средства относно охраната и отбраната на района, на охраняваните такива от мирно време за тяхното нормално функциониране;

- да разработва всички документи, произтичащи от функционалните му задължения :

- осигуряване охрана и обществен ред по време на провеждане на спасителните работи;
- отцепване на участъка / обекта / за работа в огнището на поражение;
- регулиране на движението при подвеждане на силите за действие към огнището на поражение и при временно извеждане на бедстващо население;
- съдействува за своевременното укриване на населението;
- осигуряване регулирането на маршрутите за изнасяне на поразените от огнището на поражение;
- създава, комплектува, подготвя и поддържа формированията на службата.

- да знае задачите на службите, състава, възможностите и осигуреността на подчинените му сили и средства;

- подпомага Председателя на РСС при подготовката и вземането на решение за обявяване на бедствено положение на територията на район „ВЪЗРАЖДАНЕ” и при провеждане на спасителни и други неотложни работи;

- привежда в изпълнение всички указания, разпореждания и заповеди на Председателя на РСС отнасящи се до дейността на службата;

- ръководи подготовката на службите и подчинените ѝ сили и средства за бързо и компетентно действие при бедствени ситуации;

- подготвя / с помощта на специалистите / всички справочни данни и информация, необходими за Председателя на РСС;

- да контролира и докладва за срочното и качествено изпълнение на разпорежданията и заповедите;

- привежда в изпълнение всички указания, разпореждания и заповеди отнасящи се до дейността на службата;

- да знае състоянието на подчинените му сили и средства и да взема мерки за възстановяване на тяхната боеспособност;

4.5. Юридическите лица и едноличните търговци, които осъществяват дейност с рискови вещества и материали, дейност в рискови условия или дейност, която е потенциално опасна за работниците и служителите, населението и околната среда:

планират и осъществяват необходимите мерки за защита на работещите в обектите и прилежащите им площи при възникване на земетресение; планират и провеждат мероприятия за повишаване устойчивото функциониране на обектите при възникване на земетресение; създават, подготвят и поддържат в готовност за използване средства за предупреждение и сили за провеждане на дейности по защитата на работещите в обектите и прилежащите им площи;

провеждат обучение на работещите за способите за защита, начините на поведение и действие и за оказване на първа долекарска помощ при възникване на земетресение;

организируют и финансират защитата на работещите в обектите и прилежащите им площи и ликвидирането на последиците от земетресение; изграждат и поддържат локални

автоматизирани системи за оповестяване; осигуряват предупреждение, временно извеждане или евентуално укриване на своите служители; разработват вътрешен аварийен план; при авария незабавно започват провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи, като съобщават за аварията на съответния оперативен комуникационен център и на комитета на непосредствено засрашената община; предоставят информация на частите на ЕСС за взривни вещества, опасни химически вещества, източници на йонизиращо лъчение, както и други опасности за живота и здравето на хората;

при участие на екипи на ЕСС им сътрудничат при отстраняване на аварията; осигуряват безопасно унищожаване на отпадъците, вследствие на аварията и нейното ликвидиране.

4.6. Задължения на физическите лица:

обявено длъжено положение, от компетентните служби при всяко физическо лице е длъжно да:

дейностите по защитата;

помогне на всяко друго физическо лице, чийто живот или здраве са поставени на риск вследствие на бедствие, при условие че не рискува своя живот или здраве;

информира съответния център за спешни повиквания или по друг начин да търси възможност за предоставяне на помощ, когато не е в състояние на предоставяне на помощ лично; окаже съдействие в съответствие с възможностите си или материална помощ по искане на комитета на община или ръководителя на място; допусне при необходимост от провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи визането на спасителни екипи и техника;

извършване на теренни преустройства, изграждане на съоръжения за защита от рискови фактори, разчистване на поземлен имот или отстраняване на сгради или техни части, съоръжения и насаждения, когато е собственик, ползвател или управител на недвижими имот;

предостави на ръководителя на спасителния екип информация за опасностите, които биха могли да засрашат живота и здравето на спасителите или на населението;

допусне разполагането на съоръжения на системите за ранно предупреждение и оповестяване в недвижимите имоти, които са нетова собственост, и да осигури достъп до тях за срока на длъженото положение.

5. СРЕДСТВА И РЕСУРСИ, ПРЕДВИДЕНИ ЗА ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ.

Планът е съобразен с наличните сили и ресурси на Единната спасителна система. Ако са необходими допълнителни сили и ресурси, те се осигуряват поетапно от отговорните за превенция и СНАВР ведомства и организации. При нужда, може да бъдат включени силите и ресурсите и на МО, ако не са натоварени с други спешни задачи. При земетресение, с които районната администрация не може да се справи само със собствения си капацитет, може да се обърне към Столична община за помощ.

6.НАЧИН НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ ОРГАНИТЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ.

6.1. Постоянно взаимодействие между органите на изпълнителната власт

преди бедствия.

В държавната и местната администрация и в дружествата и организациите със стопанска и стопанска дейност се организира леноношно дежурство за оповестяване при бедствия и аварии, което се изпълнява от оперативни дежурни, съгласно постановление № 212 на Министерския съвет от 1993 г.

6.2. Взаимодействие между съставните части на единната спасителна система.

Дейностите по защитата на населението в случай на опасност или възникване на земетресения

са:

1. предупреждение;

2. изтъняване на неотложни мерки за намаляване на въздействието;

3. оповестяване;

4. спасителни операции;

5. оказване на медицинска помощ при спешни състояния;

6. оказване на първа психологична помощ на пострадалите и на спасителните екипи;

7. овладяване и ликвидиране на екологични инциденти;

8. защита срещу възвни вещества и боеприпаси;

9. операции по издирване и спасяване;

10. ратипионна, химическа и биологическа защита при инциденти и аварии с опасни

вещества и материали и срещу ядрени, химически и биологически оръжия;

11. органичаване и ликвидиране на пожари;

12. временно извеждане, евакуация, укриване и предоставяне на индивидуални средства за

защита;

13. извършване на неотложни аварийно-възстановителни работи;

14. органичаване на разпространението и ликвидиране на възникнали епидемични

възроове, епидемии и епизоотии от заразни и паразитни болести;

15. други операции, свързани със защитата.

Защитата на населението при обявяване на режим „положение на война“, „военно положение“

или „извънредно положение“ се осъществява в съответствие с разпоредбите на Женевските

конвенции от 12 август 1949 г. (необнародвани), ратифицирани с Указ № 181 на Президентума

на Народното събрание от 1954 г., и

Допълнителните протоколи към Женевските конвенции от 1977 г., ратифицирани с Указ №

1586 на Държавния съвет от 1989 г.

Дейностите по защитата на населението се изпълняват от структури, които са съставни части

от единната спасителна система при запазване на институционалната или организационната

им принадлежност и определените им функции или предмет на дейност:

1. министерства ведомства;

2. общини;

3. търговски дружества и еднолични търговци;

4. центрове за спешна медицинска помощ, други лечебни и здравни заведения;

5. юридически лица с нестопанска цел, включително доброволни формирания по чл. 41

от ЗЗБ;

6.3. Въоръжените сили.

Основните съставни части на единната спасителна система са Главна дирекция „Пожарна и

аварийна безопасност и защита на населението“ - МВР, областните дирекции на МВР и

центровете за спешна медицинска помощ, които осигуряват непрекъснатата готовност за

приемане на сробиения при възникване на земетресение, тяхната оценка и незабавни

действия. Другите съставни части на единната спасителна система предоставят помощ при

поискване съгласно плановете за защита при бедствия. Въоръжените сили предоставят помощ

при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи с решение на

министъра на отбраната въз основа на искане от областния управител по предложение на

кмета на Столична община.

Координираната на съставните части на единната спасителна система се осъществява чрез

оперативните центрове на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ -

МВР в следната последователност:

-

Оперативните центрове;

■ 1. приемат и опеняват информация за възникнало земетресение;

■ 2. уведомяване на компетентните съставни части на БСС и координират по-

нататъшната дейност на основата на стандартни оперативни процедури;

■ 3.извършват ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, съставните части на ЕСС и населението при бедствия;

- Изпращане на разузнавателен орган за добиване на повече информация от място на събитието то и: „мястото на намеса“;

- Поемане на района /обекта/ на бедствие от Ситуационния център ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“ - МВР /Оперативния комуникационно - информационен център на област София/.

- Координация между частите на единната спасителна система, участващи в спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в района на бедствието /"място на намеса"/.

- **Назначаване на „Ръководител на място“.**

/Ръководител на място е ръководителят на териториалното звено на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"- МВР или оправомощено от него длъжностно лице, освен в случаите на епидемии и епизоотии./

Обявяване на бедствено положение на територията на:

- района;

Кметът на Столична община обявява със заповед бедствено положение за цялата или част от територията на Столицата. Копие от заповедта се изпраща незабавно на областния управител и на министъра на вътрешните работи.

Обявяване на заповеди по министерства, звена, служби и други оперативни структури за участие на техни служители и звена в СНАВР; • Извършване на СНАВР от силите;

Обявяване на заповеди по министерства, звена, служби и други оперативни структури за прекратяване на бедственото положение; Възстановяване мирновременния ритъм на живот с ликвидиране на последствията от бедствието.

6.3.1.РСС за координация и взаимодействие на район „ВЪЗРАЖДАНЕ“.

Със Заповед на кмета на района се създава щаб за координация и взаимодействие за района на земетресението.

6.3.2.Сили и средства за реагиране и ликвидиране на последиците при земетресение.

За защита на населението на район „ВЪЗРАЖДАНЕ“ при земетресение се извършват определени дейности. Дейностите се изпълняват от звена, служби и други оперативни структури от единната спасителна система:

1. Министерства и ведомства;
2. Общини;
3. Търговски дружества и еднолични търговци;
4. Центрове за спешна медицинска помощ, други лечебни и здравни заведения;
- 5.Юридически лица с нестопанска цел, включително доброволни формирования (по чл. 41);
6. Въоръжените сили.

6.3.3.Ред за привличане на допълнителни сили разположени извън територията на района на земетресението.

След изпращане на искане до Кмета на Столична община.

В Столична община има извадки от плановете за провеждане на СНАВР в районите на Столична община, общинските фирми и предприятия, юридически и физически лица са изградени Щабове за реагиране и ликвидиране на последици от земетресение. Състава им е предимно от персонала.

Доброволни формирования. В Столична община е в процес на изграждане и формиране на такова - състав от 266 човека.

Сили и средства на районите. Тук попада единствено щатния списъчен състав на РСС и ЗБ, той и Щаб за координация и взаимодействие на силите при бедствия.

Сили и средства на държавните структури, разположени на територията на района. Не се упоменават в частност, но са посочени в общ разчет като сили на структурите в Списъка на силите на Столична община.

Сили и средства на юридически лица, еднолични търговци и Юридически лица с нестопанска цел. Не са създадени на този етап на територията на всички райони на Столична община.

7. РЕД ЗА РАННОПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ И ОПОВЕСТЯВАНЕ НА ОРГАНИТЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНАТА ВЛАСТ, СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕСС И НАСЕЛЕНИЕТО ПРИ ОПАСНОСТ ОТ ВЪЗНИКВАНЕ НА ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ.

Редът за навременното уведомяване на органите на изпълнителната власт и населението при земетресение се определя с Наредбата за ранното предупреждение и оповестяването при бедствия. Ранното предупреждение и оповестяването се осъществяват чрез комуникационно-информационна система, наречена "Национална система за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия". Тя осигурява:

1.устойчива връзка за обмен на информация и координиране действията на органите на изпълнителната власт и съставните части на Единната спасителна система, определени в чл. 20 от Закона за защита при бедствия, в случай на предстоящо или възникнало бедствие;

2.предупреждение и информиране на населението за предстоящо или възникнало бедствие, за динамиката в неговото развитие, за мерките за неговото ограничаване и овладяване и за необходимото поведение и действия на гражданите. Националната система за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия се състои от:

1.система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и на съставните части на Единната спасителна система;

2.система за ранно предупреждение и оповестяване на населението. Ранното предупреждение и оповестяването се извършва по разпореждане на съответния орган на изпълнителната власт или ръководител на потенциално опасен обект и дейност или на упълномощени от тях длъжностни лица от:

1.оперативните дежурни в СЦ или в ОКИЦ на Министерството на вътрешните работи;

2.дежурните длъжностни лица в общинските администрации, кметствата и в потенциално опасните обекти и производства. Системата за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и на съставните части на Единната спасителна система извършва индивидуално предупреждение и оповестяване в зависимост от:

а. вида и мащабите на земетресението;

б. нормативно определените правомощия на органите на изпълнителната власт на различните нива на управление;

в. компетенциите на длъжностните лица в администрациите на съответните органи на изпълнителната власт;

г. специфичните функции или предмет на дейност на съставните части на Единната спасителна система.

Системата за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и на съставните части на Единната спасителна система функционира посредством въведени база данни, разпределени по утвърдени от министъра на вътрешните работи схеми, които включват групи за оповестяване, длъжностни лица за оповестяване в групите и приоритети при оповестяването. Групите за оповестяване на национално ниво са:

президентът, министър-председателят, председателят на Народното събрание;

Национален щаб за координация и контрол към министъра на Вътрешните работи;

министерства, държавни и изпълнителни агенции и комисии.

Групите за оповестяване на областно и общинско ниво са:

- областна администрация;
- областен щаб за координация;
- общинска администрация;
- общински щаб за координация;
- кметство;
- населено място;
- съставни части на Единната спасителна система на областно и общинско ниво.

Длъжностните лица, включени в групите, се разпределят по приоритети за реда, по който ще бъдат оповестявани, съобразно заеманата длъжност, функции и отговорност. Приоритетите в групата са степенувани в низходящ ред от 1 до 9, като лицата в групата с един и същ приоритет се оповестяват едновременно.

За всяко лице в групата се въвеждат до четири телефонни номера. В случай на оповестяване на първия въведен номер системата спира избирането на следващите номера, въведени за лицето. Лицето удостоверява прослушването на съобщението чрез въвеждане на персонален идентификационен номер, предоставен му от администратора на системата. Лицата, които не са прослушали съобщението, се оповестяват отново на въведените номера до два пъти. В системата се отразява извършеното оповестяване.

Начините за свързване чрез системата за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и на съставните части на Единната спасителна система са: алармиране, оповестяване, спешно свързване с едно лице, спешна конференция, планирана конференция за определен час.

Алармирането е изпращане на предварително записано съобщение до лицата в групите при опасност от възникване или за възникнало бедствие.

Оповестяването е изпращане на съобщение до лицата в групите с допълнителна информация, изготвена към момента на опасност от възникване или при възникнало бедствие, с конкретизиране на събитието и указания за действия на лицата.

Спешно свързване е контакт с лице от дадена група с цел консултация и/или експертно становище.

Спешна конференция е паралелното избиране на определени лица, които се включват в конферентна връзка, с цел координация на действията и вземане на решение за реагиране на дадено събитие.

Планирана конференция за определен час е паралелното избиране на определени лица, които се включват в конферентна връзка, за което са предварително известени.

При опасност или възникване на бедствие, изискващо координация на национално ниво, ранното предупреждение и оповестяването на органите на изпълнителната власт и на съставните части на Единната спасителна система се разпорежда от министъра на извънредните ситуации или от упълномощени от него длъжностни лица, включително по искане на компетентния с оглед характера на бедствието министър, направено чрез СЦ на Министерството на извънредните ситуации.

Ранното предупреждение и оповестяването на органите на изпълнителната власт и на съставните части на Единната спасителна система извън посочените случаи се извършва по разпореждане на директора на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението".

Ранното предупреждение и оповестяването на областно и общинско ниво, кметство и населено място се осъществява от ОКВ в 28-те ОКИЦ на Министерството на вътрешните работи по разпореждане на директора на съответното областно управление "Пожарна безопасност и защита на населението".

При опасност или възникване на бедствие, изискващо координация на посочените нива, ранното предупреждение и оповестяването се извършва и въз основа на искане на областен управител, кмет на засегнатата община, ръководител на съставна част на Единната спасителна система или ръководител на мястото на намесата. Исканията се приемат чрез съответния ОКИЦ.

Чрез ЛАСО на потенциално опасните обекти и производства се извършва ранно предупреждение и оповестяване на кмета на застрашената или засегнатата община, а на други органи на изпълнителната власт и съставни части на Единната спасителна система - чрез ОКВ на съответния ОКИЦ.

С разпореждането за ранно предупреждение или оповестяване се определя групата и длъжностните лица за оповестяване.

Оповестяването на силите от Министерството на отбраната, определени за оказване помощ на населението при бедствия, се осъществява от дежурния на националния контролен възел в ситуационния център на Министерството на вътрешните работи - ГД „Пожарна безопасност

защита на населението", който предава съобщение в свободен текст (с оглед характера на бедствието) на дежурния по Военен команден център (ВКЦ) и на дежурния по Министерство на отбраната. Дежурните по ВКЦ и МО са включени и към «Националната система за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия».

Системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението едновременно предупреждава и оповестява големи групи хора на определена територия за предстоящо или настъпило бедствие и за излъчване на указания за необходимите мерки и действия чрез акустични сигнали и гласова информация. Акустичните сигнали и гласовата информация се излъчват от крайни акустични устройства (сирени). Гласовата информация включва предварително записани съобщения за вида опасност и последващи съобщения за конкретната ситуация.

Последващите съобщения за конкретната ситуация съдържат:

- информация относно характеристиките на земетресението - произход, мащаби, прогноза за развитие;
- указания за поведение и действия на населението.

Въведен е национален сигнал за край на тревогата, като при необходимост се излъчва и допълнителна информация.

Ранното предупреждение и оповестяването на населението на национално ниво се осъществява от Националният контролен възел /НКВ/ в СЦ на Министерството на вътрешните работи - ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“, а при необходимост - от алтернативният контролен възел /АКВ/.

При опасност или възникване на бедствие, изискващо координация на национално ниво, ранното предупреждение и оповестяването на населението се разпорежда от министъра на вътрешните работи или от упълномощени от него длъжностни лица, включително по искане на компетентния с оглед характера на бедствието министър, направено чрез СЦ на МВР.

Ранното предупреждение и оповестяването на населението извън тези случаи се извършва по разпореждане на директора на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" или на упълномощени от министъра на вътрешните работи длъжностни лица.

При опасност или възникване на бедствие на територията на област или на част от нея ранното предупреждение и оповестяване на населението се разпорежда от началника на съответното териториално управление "Пожарна безопасност и защита на населението" или от упълномощени от министъра на вътрешните работи длъжностни лица, включително въз основа на искане на областния управител, направено чрез ОКИЦ. При задействане на сирените чрез ОКВ/НКВ съответният дежурен изпраща доклад от системата на областния управител.

При опасност или възникване на бедствие на цялата или на част от територията на една община ранното предупреждение и оповестяването на населението се осъществява със задействане на сирените и излъчване на гласови съобщения от дежурния в съответния ОКВ в ОКИЦ. Кметът на община може да задейства сирените на територията на общинския център чрез ЛКП или да поиска задействането им чрез съответния ОКВ.

Кметът на кметство или на населено място може да задейства сирените на територията на кметството или на населеното място чрез ЛКП или да поиска задействането им чрез съответния ОКВ. Кметът на кметство или на населено място може да задейства само една сирена от контролния кабинет на самата сирена и да оповести населението чрез акустичен сигнал и гласова информация - последващи съобщения за конкретната ситуация.

Националният контролен възел/алтернативният контролен възел и ОКВ при необходимост могат да извършват ранно предупреждение и оповестяване на населението на областно и общинско ниво, кметство и населено място. При задействане на сирените чрез ОКВ/НКВ оперативният дежурен изпраща доклад от системата на областния управител, съответно на кмета на общината.

Юридическите лица и едноличните търговци, които осъществяват дейност с рискови вещества и материали, дейност в рискови условия или дейност, която е потенциално опасна за работниците и служителите, населението и околната среда, изграждат и поддържат локални автоматизирани системи за оповестяване на населението в застрашените населени места

Съгласувано със съответните на дейностите териториални органи на изпълнителната власт. При възникване на авария юридическите лица и едноличните търговци са длъжни незабавно да съобщат за нея на съответния ОКИЦ и на кмета на непосредствено застрашената община и да оповестят населението и.

Системите за ранно предупреждение на населението в населените места, попадащи в зоната за превантивни защитни мерки около атомните електрически централи, в 30-километровия радиус се изграждат и поддържат в готовност от:

- юридическото лице, експлоатиращо ядреното съоръжение в зоната с радиус 12 км с център - самото съоръжение;
- структурите на Министерството на извънредните ситуации в съответните региони/области в пръстена, разположен между 12 километрова и 30 километрова радиус от центъра на съоръжението.

Длъжностните лица, разпоредили ранно предупреждение и оповестяване на населението, предоставят в писмен вид информация за опасността от възникване или за възникналото действие на електронните медии. Тази информация се излъчва от електронните медии безплатно, незабавно и без изменение на съдържанието и смисъла ѝ с тождова повторения, колкото е необходимо.

Министерство на вътрешните работи изгражда, поддържа и администрира Националната система за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия, организира и провежда информационна кампания за населението и обучение на длъжностните лица за работа със системата.

Системата за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и на съставните части на Единната спасителна система се тества чрез преварително записано съобщение два пъти годишно.

До окончателното изграждане на Системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението сигналите за оповестяване на населението в населените места, където системата не е изградена, се подават по същия ред по досета съществуващите системи.

Системата за оповестяване в Столична община се основава на комуникационно - информационната и система.

Предназначена е за предаване на сигнали и разпореджания за оповестявания при:

- привеждане от мирно на военно положение; - "Въздушна опасност" и "Отбой на въздушна опасност"; - бедствия.

Технологично системата е изградена на базата на:

- АСО ТКО - ШД;
- цифрова УКВ радиомрежа;
- стационарни телефони по изградената мрежа на VIVACOM-БТК;
- мобилни телефони посредством апаратурата "Телтоника". Централният компютър е инсталиран в дежурната стая на Оперативния

дежурен по Столичен съвет по сигурност и защита при бедствия (ОДССС и ЗБ). Крайните постове - 26 на брой, са при дежурните по Районните съвети по сигурност и защита при бедствия (РСС и ЗБ), дежурният в Оперативния център на Столичния инспекторат и дежурния по Областен съвет по сигурност и защита при бедствия (ОблССС и ЗБ) - София.

Сигналите от ТКО се предават по преварително изградени и наети телефонни линии от VIVACOM-БТК. За поддръжането им Столична община заплаща месечни абонаментни такси. Директните връзки с районите са свързани с ведомствената цифрова телефонна централа на Столична община.

Освен фиксираните команди, по ТКО може да се предава речева информация. Времето за работа в този режим е крайно ограничено и позволява предаване само на кратки разпореджания/сигнали/.

За нуклите на оповестяването в общината е изградена цифрова УКВ радио връзка в съответствие с Решение № 00469/12.06.2008 г. за осъществяване на далекосъобщения чрез особена далекосъобщителна подвижна мрежа /РМР/ и Заповед № РД-09-3540/02.07.2008 г. С помощта на цифровите УКВ радиостанции са организирани три радиомрежи:

➤ *Радиомрежа № 1 за речева връзка с главната радиостанция, тази при ОД по ССС и ЗБ;*

➤ *Радиомрежа № 2 за речева връзка с главната радиостанция, тази при ОД по РСС и ЗБ /на райони Панчарево, Искър, Кремиковци, Нови Искър, Връбница, Надежда, Овча купел, Банкя и Витоша/;*

➤ *Радиомрежа № 3 за предаване на данни със скорост 1,2 kBit/s с главната радиостанция, тази при ОД по ССС и ЗБ.*

Радиосредствата са УКВ р/ст. „VARTEX”- стационарни, мобилни и портативни. В краен случай информацията може да бъде предадена поотделно до всеки дежурен чрез телефона по изградената национална мрежа на VIVACOM-БТК. Системата за оповестяване осигурява относително автоматизиран обем на информация само между дежурния по ССС и ЗБ от една страна и дежурните по РСС и ЗБ, от друга.

Оповестяването на фирмите с военновременни задължения се извършва от оперативния дежурен по ССС и ЗБ на Столична община по телефона.

Всеки дежурен по РСС и ЗБ след получаване на сигнал или разпореждане по ТКО, УКВ р/ст. или телефона, предава получената информация по телефона /стационарен и GSM/ на своя кмет, на членовете на съвета по сигурност, на кметовете на малките населени места и на всички останали, включени в схемата за оповестяване.

8.ИНФОРМАЦИЯ ЗА ЕКИПИТЕ И СРЕДСТВАТА НА СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА.

Ежегодно се извършва актуализация на данните за силите и средствата от съставните части на Единната спасителна система, които се отразяват в приложение към плана за защита на населението на Столична община при бедствие и съставните му части за видовете опасности.

9.ВРЕМЕ ЗА ГОТОВНОСТ ЗА РЕАГИРАНЕ НА СЪСТАВНИТЕ ЧАСТИ НА ЕДИННАТА СПАСИТЕЛНА СИСТЕМА.

Основните съставни части (чл. 20 от ЗЗБ) на Единната спасителна система осигуряват непрекъсната готовност за приемане на съобщения при възникване на земетресение , тяхната оценка и незабавни действия.

Другите съставни части (чл. 23, ал. 1 от ЗЗБ) на ЕСС предоставят помощ при поискване съгласно плановете за защита при бедствия.

Въоръжените сили (чл. 23, ал. 2 от ЗЗБ) предоставят помощ при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи с разрешение на министъра на отбраната въз основа на искане от кмета на Столична община до Областния управител,а от там до министъра на отбраната.

Кметът на Столична община може да включва в дейностите по защитата на населението и създаденото доброволно формирование, което се привежда в готовност за използване по заповед съгласно Плана за привеждане в готовност за използване при бедствия на доброволното формирование към Столична община до Д+3.

10. МЕТЕОРОЛОГИЧНО ОСИГУРЯВАНЕ ПРИ ЗЕМЕТРЕСЕНИЕ.

Метеорологично осигуряване:

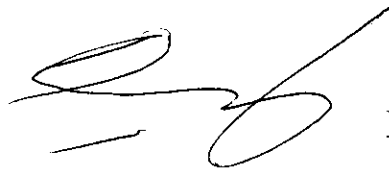
За получаване на метеорологични данни се използва НИМХ - БАН /СУ „ЛБЗН“/.

Срокове за измерване и донесения:

- за метеорологична информация – през 3 часа.
- за хидрометеорологична информация – през 2 часа.
- обобщени сводки и прогнози – ежедневно към 18:00 часа.

Донесения:

1. За изменение на обстановката – незабавно.
2. За провеждане на ЧАВР – през 2 часа.
3. Обобщени донесения към 18:00 ч. и след приключване на спасителните работи.

**Специалист ОМБП
Мартин Атанасов**